

éjjel is világos, ha nagybeteg feküdt az ágyban, a kuvik gyakran kíváncsiskodott az ilyen ablakok körül, hogy a fényre érkező lepkékre, bogarakra vadásson. Ha aztán kukkolt is a tetőn néhányat, a beteg pedig történetesen éppen aznap éjjel halt meg, semmi nem moshatta le a szerencsétlen kis bagolyról, hogy ő volt a halál hírnöke. Szerencsére az emberek ma már nem haragsznak rá s bár például az Alföldön úgyszólván minden tanyának, nagyobb birkahodálnak megvan a maga kuvikpárja, senki sem nézi görbe szemmel a kis bagoly felbukkanását. Pedig a kuvik viszonylag gyakran látható, szívesen üldögél a tetőn vagy a kémény sarkán napvilágnál is, elsősorban a reggeli órákban. Tápláléka főképpen a rágcsálók és rovarok között oszlik meg, cserebogárrajzskor például szinte kizárólag belőlük él. A párok faodúkbán, löszfalak üregeiben, padlászgerendák között, eresz alatt nevelik 3—5, de néha akár 7 fiókájukat. Az önállóvá vált fiatalok ősszel szerte kóborolnak, az öreg madarak viszont télen is ugyanazokon az épületeken láthatók.

A baglyok fontos szerepet töltenek be a természet nagy háztartásában, de a rágcsálók nagyszámú pusztításával a mezőgazdaságnak, az embernek is hasznára vannak. Elméleti, de reális vizsgálatokon nyugvó számítások szerint például egy 50 példányból álló telelő erdei fülesbagolycsapat november 1. és március 31. között a nappalozóhely környékén naponta kerekben 200, a teljes időszak alatt (5 hónap) 30 000 mezei pocokot zsákmányol. Ez önmagában véve is igen tekintélyes mennyiség, de ha figyelembe vesszük azt is, hogy a télire megmaradt és a tavaszi nagy szaporodást előkészítő példányokról van szó, a dolog még sokkal nagyobb jelentőségű, hiszen minden nőstény pocokkal azok leendő ivadéka is megsemmisülnek. Nem árt elgondolkozni azon sem, hogy míg a vegyszeres pocokirtás során a kísérő veszélyektől eltekintve is minden elpusztított példány pénzbe kerül, a baglyok rágcsálóirtó tevékenységüket ellenszolgáltatás nélkül és az időjárástól függetlenül végzik. Éppen ezért az érvényben lévő jogszabály szerint *a hazánkban előforduló valamennyi bagolyfaj védett*. Eszmei értékeik a következőképpen alakulnak: 30 000 Ft: uhu; 10 000 Ft: hóbagoly; uráli bagoly; 3000 Ft: füleskuvik, karvalybagoly, réti fülesbagoly, gyöngybagoly; 1000 Ft: erdei fülesbagoly, gatyás-kuvik, kuvik, macskabagoly (a törpekuvik előfordulása még annyira új, hogy nem szerepel a Tanácsok Közlönyében megjelent 1/1982. (III. 15.) OKTH számú rendelkezés 2. számú mellékletében, amely a védett állatok pénzben kifejezett értékét tartalmazza.)

Schmidt Egon

A Kisteleki alapítvány pályázati fölhívása szegedi helytörténeti munkára

A Kisteleki Ede emlékezetére alapított pályadíjat negyedizben 1987. május 11-én osztjuk ki. Fölhívjuk a Szeged múltjával, jelenével, jövőjével foglalkozó kutatókat, hogy pályamunkáikat 1986. december 31-ig ajánlottan küldjék meg. A *feltételek a következők*: 1. Csak kiadatlan, a pályázat céljára első példányban készült, legalább 4, legföljebb 10 ív (egy ív 22 szabványosan gépelt lap) terjedelmű, Szegeddel kapcsolatos mű nyújtható be. — 2. A pályamű tárgyát nem szabjuk meg. A tárgyválasztást (új tárgykörök földolgozását, új források föltárását, új szempontok érvényesítését) értékeliük. 3. A bizottság egy pályadíjat (12 000 Ft), két — egyenként 7000 Ft-os —, és két — egyenként 4000 Ft-os — jutalmat ad ki. 4. A díjnyertes és jutalmazott pályaművek a Somogyi-könyvtár állományába kerülnek. 5. A pályázat jelíges; a szerző nevét a dolgozat nem tartalmazhatja. Nevét és címét zárt borítékban mellékelje. Nem vehet részt a pályázaton, aki pályaművének tárgykörében korábban már közleményt jelentetett meg. — 6. A bizottság döntését titkos szavazással hozza. — 7. A díjazottakat levélben értesítjük, a közvéleményt pedig a díjkiosztásról a Délmagyarország és a Csongrád Megyei Hírlap hasábjain tájékoztatjuk.

A Kisteleki-alapítvány bírálóbizottsága
Szeged, Somogyi-könyvtár 441. pf. 6701

A Kisteleki-alapítvány 1985. évi nyertesei: Pályadíj (12 000 Ft): DR. GRÁFIK IMRE (Szentendre): Szegedi hajóforgalom a reformkori hajóhidnapló alapján. — Jutalom (7000 Ft): T. KNÓTIK MÁRTA: A szegedi fényképészet 1879—1896; DR. HABERMANN GUSZTÁV: Aigner Károly gyógyszerész élete és a „harmadik” gyógyszerártár története. — Jutalom (4000 Ft): DR. GIDAY KÁLMÁN: A szegedi sajtó története 1849—1944. — Jutalom (2000 Ft): DR. AGÓCSI JÁNOS: Kocsma a Szabadság téren.

Dr. Péter László
a bírálóbizottság elnöke